

ALINA VAATTURI

ORANSSIA
JA SITTEEN PIMEÄÄ

Alina Vaatturi

Oranssia ja sitten pimeää

SAGA Egmont

Oranssia ja sitten pimeää

Cover image: Shutterstock, Unsplash & Pexels

Copyright © 2019, 2024 Alina Vaatturi and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727195193

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13.4 million euros annually to children in difficult circumstances.

... maasta sinä olet tullut,
maaksi sinun pitää jälleen tulla.

(Kirkkokäsikirja)

(Kesäkuu 2014)

Sade tuli alas apinan raivolla, ja Verne tihensi askeleitaan. Kävellessään hän ojensi vasemman kätensä. Tämä kai oli enää puuttunut. Hän oli väsynyt ja ylikierroksilla — ja kohta hän olisi myös märkä.

Raskaat pisarat alkoivat moukaroida autojen kattoja, asfalttia, nurmikkoa ja hiekkaa. Yleensä niin rauhallisena soljuva joen vesi oli hetkessä pelkkää kuohuvaa räiskettä, harmaata kuin ilma. Vastarannan rakennukset olivat liudentumassa utuiseksi punaharmaaksi massaksi. Vernen valitsemalle jokirannan kävelytielle muodostui ensimmäiset lätäköt.

Reitti kulki veneiden kiinnityspaikkojen vieritse ja oli oikeastaan liian kapea, jos muuttunut sää otettiin huomioon.

Verne vilkaisi kelloaan, jonka pinnalla hyppelehti vesipisaroita.

Kello näytti puolta yhtä. Keskipäivä oli jo mennyt.

Viime yönä hän oli mennyt nukkumaan kolme kertaa. Tarkemmin ajatellen hän oli nukahtanut ainakin neljästi.

Yhdelläkään kerralla hän ei ollut nukkunut kolmea tuntia pitempään.

Tunti sitten hän oli viimein juonut aamukahvinsa — ison kulhollisen maitokahvia —, minkä jälkeen hän oli herätellyt itseään lämpimässä suihkussa.

Nyt hän oli joutunut kylmään suihkuun.

Sikäli kuin Verne muisti, taivas oli ollut kirkkaan sininen vain jokunen hetki sitten, kun hän oli astunut ulos jokirannan kodistaan.

Ainakin aurinko oli ollut täydessä terässään ja paistanut kirkkaalta taivaalta neljä, viisi tuntia aiemmin, kun hän oli kävellyt tätä rantareittiä toiseen suuntaan.

Nyt hän askelsi yläjuoksua päin, kohti vanhaa suurtoria ja Tuomiokirkkoa.

Tosin saattoi olla niinkin, ettei hän ollut lähtiessään lainkaan katsonut ympärilleen. Tai että hän oli katsonut, mutta ei ollut nähnyt mitään. Että hän oli ollut täysin oman ajatusmaailmansa sisällä, sokea kaikelle ympärillä olevalle.

Hänen päänsä oli täynnä kimakkaa huutoa, jota hän ei saanut lakkaamaan.

Sinä pilasit minun suuren rakkauteni!

Sinulla ei ollut mitään oikeutta tuhota sitä, mikä oli minulle arvokkainta!

En anna sinulle ikinä anteeksi, sinä olet, sinä olet... arvoton paskakasa...

Hitto. Auto ajoi ohitse, ja ajotieltä roiskuava vesisuihku melkein kasteli Vernen. Hän tarvitsi suojaa, muuten hän olisi piankin läpimärkä.

Siitä ei olisi iloa eikä hyötyä tässä tilanteessa. Kuten ei yleensääkään.

Yksi kokovartalokaste vuorokaudessa oli enemmän kuin riittämiin.

Onneksi suoja oli vain kivenheiton päässä: tämän puolen jokirannan pienin, mutta mukavin ravintolalaiva, jossa hän kävi joskus lounaalla. Nyt hän kiirehti laivan kulkusillan yli. Hänen oli pakko tarrata kaiteisiin, koska sillan pinta oli ehtinyt kastua liukkaaksi.

Hän avasi oven. Ravintolatila oli hämärä. Hämäryys sopi hänelle hyvin.

Ravintolalaivassa ei ollut muita asiakkaita, ja tiskin takana palveleva ei niin kovin hehkeä nainen osoittautui vain siedettävän kohteliaaksi. No, kukapa tällaisena päivänä töissä haluaisi ollakaan. Ellei ollut pakko.

Verne sai espresson eteensä parissa minuutissa.

Kesästä huolimatta joku oli laittanut lämmityksen päälle. Ilma laivan sisällä oli outo sekoitus kosteankylmää ja jostakin puhaltavaa lämpöä.

Verne vei kahvinsa ikkunan vieressä olevalle pienelle pöydälle ja istuutui. Tuoli tuntui kiikkerältä, tai sitten hän tunsi itsensä tänään vanhaksi ja raskasliikkeiseksi.

Ulkona sade vain voimistui. Se piiskasi joen pintaa.

Sisällä oli hiukan tunkkaista, kuten ikivanhoissa rakenteissa usein. Se oli vanha tuttu Turun tuoksu — tässä kaupungissa oli useampia tunkkaisia taloja kuin missään muualla Suomessa. Se johtui siitä, että täällä oli enemmän vanhaa kuin missään muualla. Ja iso osa vanhasta oli homeessa kaikkialla, missä sitä oli. Pieni home kuului asiaan. Niin sateisissa suurkaupungeissa kuin pienissä historiallisissa kaupungeissa. Siihen piti tottua, jos piti vanhasta, sillä home oli historian tuoksu. Menneiden aikojen

parfyymi. Vain idiootit saattoivat homehduttaa uusia rakennuksia. Niitäkin toki nykyään oli... ahneita idiootteja.

Juuri ne sanat hän oli kuullut viime yönä.

Sinä ahne idiootti!

Viha saattoi virkistää kielenkäyttöä. Mutta muuten se alensi ihmistä, veti lokaan ja toi häpeää. Syyllisyyttä ja häpeää.

Verne käänsi päänsä pois ikkunasta.

Ravintolalaivassa oli niin hiljaista, että sateen ääni kuulosti sisälläkin raivokkaalta. Vasta nyt Verne tajusi ihmetellä, miten ihmisiä oli liikkeellä niin vähän.

Jokirannan ei kuulunut olla näin hiljainen edes tällaisena päivänä. Ehkä sade olikin ollut tarkasti ennustettu. Hän ainoana ei ollut tiennyt siitä etukäteen. Hän, joka yleensä aina kuulosteli kaikkea, piti silmät auki ja luki lehdet kannesta kanteen, hän joka oli pinnalta laiskan oloinen, mutta jonka sisällä hyökyi tiedonhalu.

Verne kurtisti kulmiaan. Mitä hän oikein oli tekemässä? Millä tavalla hän kuvitteli voivansa auttaa? Mitä kukaan enää saattoi tehdä?

Hän ymmärsi niin vähän.

Hän oli oman syyllisyytensä sokeuttama.

Jossittelu ei elämässä auttanut, ja silti hän jossitteli. Vaikka Helinä olikin yrittänyt vakuuttaa, että he olivat tehneet parhaansa. Että kukaan ei olisi pystynyt enää muuttamaan tapahtumien kulkua.

Helinä kaunisteli ja varmasti tiesi sen itsekin. Kiltti, kultainen Helinä.

He olivat myöhästyneet. Niin yksinkertaista se oli. He olivat tulleet paikalle liian myöhään. Koska hän, Verne, ei ollut ymmärtänyt, että heillä oli kiire.

Kuinka sokea hän oli ollut, sittenkin.

Ehkä hän oli liian lähellä.

Hänkin oli haavoitettu, myös häneen oli osunut.

Ihminen oli kuollut.

Ihminen, joka on elänyt, tuntenut ja haaveillut. Ihminen, jonka olisi pitänyt elää vielä pitkään.

Se teki kipeämpää kuin mikään, mitä hän oli aiemmin kokenut.

Hän vihasi, hän syytti, hän suri.

Tänään kaikki pyöri hänen päässään.

Sillä Helinällä oli kauniit säät.

Ja kiinnostava mieli.

Niistäkin voisi tulla hänelle vielä paljon harmia.

Niin. Hän ei voinut ajatella sitä nyt, mutta olihan hänen jo ikävä Helinää.

Verne kaivoi puhelimen taskustaan. Puhelin oli sentään kuiva ja toimiva. Hän veti näkyville Eerikin numeron ja painoi sitä.

Toinen ei vastannut heti. Eikä toisellakaan yrityksellä.

Ehkä Eerik oli jossakin lähistöllä yhtä lailla sateen kastelemana.

Hän päätti lähettää tekstiviestin, mutta tuskin hän oli saanut tyhjän ruudun näkyville, kun puhelin hälytti.

— Missä olet? Ääni oli Eerikin.

— Laivassa. Kahvin kanssa. Yritin soittaa.

— Aivan.

— Missä sinä olet? Tuletko tänne suojaan?

— Ei. Huono idea.

Kuten se tietysti olikin. Ravintolalaivassa oli niin hiljaista, että kuka tahansa paikalle sattunut olisi kuullut kaiken. Itse asiassa

juuri nyt ovi avautui ja sisään astui kaksi nuorta naista, tai tyttöä, jotka ravistivat kikattaen ja kauhistellen vettä pitkistä hiuksistaan. Verne ei voinut olla näkemättä ja kuulematta heitä — ja hänen lävitseen kävi uusi puistatus.

Mutta ei siis täällä. Eikä se ollut tarkoituskaan.

Hän ja Eerik olivat sopineet tapaavansa ulkoilmassa. Jokirannassa rantakatujen liikenteen kohinassa ja lокkien kirkunassa, kenties. Epävirallisesti tässä vaiheessa, silti puolivirallisesti, jos olisi pakko. Ei kuitenkaan asemalla.

— Minä olen autossa, Eerik selitti. — Luulen, että olen ihan sinun kohdallasi. Näen Förin valot.

— Minä tulen, Verne vastasi ja sulki puhelimen. Hän kulautti alas espresson viimeiset kitkerät pisarat ja nousi. Hän oikoi kosteita farkunlahkeita, jotka olivat tarttuneet reisiin.

Sitten hän veti syvään henkeä.

Eerikillä oli oikeus tietää. Hänen velvollisuutensa oli kertoa. Niin yksinkertaista.

Äkkiä hänet valtasi kuvotuksen tunne.

Se ei lieventynyt, kun hän astui laivasta takaisin sateeseen ja näki, ettei Eerik suinkaan ollut liikkeellä siviilinä siviiliautossa.

Kadun toisella puolella seisoj poliisiauto peräti hälytysvalot päällä. Sitten hän tajusi — hänen aivokoneistosta ei tosiaankaan toiminut tänään — että Eerikin auto olikin vasta sen takana, parikymmentä metriä kauempana Manillatehtaan portin lähellä.

Totta kai hän tunsj Eerikin auton. Ja tiesi, ettei Eerikin asemassa oleva rikostutkija liiku hälytysvalojen alla.

Silti tuntui ahdistavalta nähdä taas poliisiauto. Nähdä se juuri nyt, vain muutamien metrien päässä, rantakadun toisella puolella. Vaikka sade oli yhä sankkaa ja maisema vesittynyt, poliisiauton valot leikkasivat suoraan hänen silmiinsä.

Sitten poliisiauto jatkoi matkaansa, ylitti risteyksen ja katosi sateeseen.

Verne nielaisi ja yritti ravistaa sateen kauemmaksi. Se ei onnistunut.

Hän ylitti kadun vinoittain, suojateistä välittämättä. Muutamassa sekunnissa hän oli Eerikin auton rinnalla. Kun hän tarttui auton ovenkahvaan, toinen ojentautui avaamaan oven hänelle.

— Sori, tuon vettä mukanani, hän tervehti.

— Ei haittaa. Eerik hymyili, ikään kuin. Hänen hymynsä oli kylmä eikä ulottunut silmiin. Muuta Verne ei ollut odottanutkaan. Ei ollut hymyn aihetta.

— Minne me ajetaan? Verne kysyi.

— Jos ollaan ensin tässä.

— Aivan, Verne vastasi.

Hetken hiljaisuus. Sitten Eerik avasi suunsa. Kaunistelu ei kuulunut hänen tyyliinsä. Eikä hän kuvitellut, että Verne tarvitsisi mitään pehmentämistä.

— Paha-Virtanen on veneilemässä, eikä häntä ole vielä tavoitettu, Eerik aloitti. — Mutta eihän tässä mitään epäselvää pitäisi olla. Siis siinä suhteessa. Julkisuus minua askarruttaa. Uhri on nuori nainen...

— Tyttö, Verne korjasi. — Ei mikään nuori nainen. Tarkoitin, että minulle hän oli ihan vain tyttö vielä.

— Tyttö, Eerik toisti. — Niin. Ajattelin lähinnä sitä julkisuutta. Murhattu tyttö. Siinä sitä on... Onneksi on pyhä. Saadaan vähän etumatkaa. Niin, ja meillä näyttäisi olevan myös tekijä. Motiivistakin on oletusta, vaikka se on... outo. Mutta toivon, että voisit valaista joitakin yksityiskohtia. Näin kahden

kesken tässä vaiheessa. Katsotaan sitten, mitä merkitystä niillä on.

— Ajattelin samaa. Tarkoitan, että totta kai. Senhän takia minä tässä olen.

— Minkä aikaan te oikein saavuitte paikalle?

Verne hieraisi otsaansa.

— Olisikohan kuitenkin jokin kuppila auki? Haluaisin syödä.

— Niinkö?

— Aivoni eivät toimi. Pääni on tukossa. Olen valvonut melkein puolet yöstä, enkä ole syönyt tänään mitään. Vain juonut kahvia. Ehkä jokin hotelli voisi olla auki, hotellin ravintola?

— Taidan tietää yhden paikan. Sinulla ei ole kiirettä?

— Minulla ei ole mitään kiirettä. Ei enää. Ja se... Niin...

— Niin mitä? Eerik kysyi, kun Vernen oli selvästikin vaikea löytää oikeat sanat.

Viimein Verne vastasi:

— Minä luulen, että tässä kaikessa oli pohjimmiltaan kysymys rakkaudesta. Mutta se on pitkä tarina.

OSA 1

SYNTYMÄPÄIVÄ

1.

— Että mitä?

Punastuiko Aime? Ainakin hän näytti syötävän suloiselta.

Varsinaisesti Aime ei ollut kaunotar, ei omasta eikä kaikkien ikäistensä ystävien mielestä. Hänellä oli liian iso nenä ja liikaa otsaa ja turhan iso mutru ylähuulessa. Silti hän oli — ja tätä mieltä olisi ollut kuka tahansa neljäkymmentä täyttänyt — ihana ilmestys. Sellaisia ovat melkein kaikki aikuisuuden kynnyksellä kipuilevat tytöt, ne epävarmatkin.

Samat keski-ikää hipovat tarkastelijat olisivat silti saattaneet kritisoida Aimen olemusta; tyttö näytti hiukan liian nokkavalta ja röyhkeältä, pikkuisen liian tyylyltä luodakseen itsestään mukavan ihmisen vaikutelman. Se oli sääli, sillä pintansa alla Aime ei ollut lainkaan niin itsevarma kuin miltä hän näytti. Eikä hänen elämänsä ollut niin onnekasta kuin moni tuttu kuvitteli. Aimellakin oli ympärillään monta vastusta, pientä ja vähän isompaakin harmin aiheita.

Kuitenkin hänen haaveensa olivat suuria. Kuten sekin, josta hän nyt puheli ystävälleen.

— No, kun se on mun suuri unelmani.

Samalla Aime antoi lusikan viuhua eestaas edessään olevassa latte-lasissa. Juoma oli kuumaa.

— Kai sinä ymmärrät. Ihmisellä pitää olla unelmia. Suuria unelmia. Mutta sellaisia tietysti, että ne toteutuu. Olisi liian paha haaveilla jostakin, mitä ei saa...

— Niin kai, toinen vastasi.

— Voi olla, etten saa sitä. Että en saa sitä vielä. Mutta jos en saa sitä nyt, voin saada sen myöhemmin. Varmasti saan sen. Jollen siis saa sitä nyt...

Aimen kahvittelukumppania kutsuttiin vanhojen kaverien kesken Kukkaropääksi.

Aimen puhuessa Kukkaropään katse oli suuntautunut ensin hänen omiin käsiinsä ja sitten polviin, joita peittivät ammoiden Australiasta tilatut, nyt jo kuluneet Cthulhu-kuvioiset leggingsit. Lopullinen tarkkailun kohde oli lattia, koska sen pitemmälle Kukkaropää ei ilman Röntgen-katsetta päässyt.

Nyt Kukkaropää tuijottikin lattiaa, jossa oli kiinnostava kokoelma erivärisiä hiekanmuruja. Olikohan osa niistä kuivia, osa vielä kosteita? Kuka ei ollut viitsinyt pyyhkiä jalkojaan, tai ainakin kenkiään?

Kukkaropää ojentautui äkisti tuolillaan ja suoristi selkäänsä.

Hänen hymynsä ei ollut yhtä suloinen kuin Aimen hymy.

— Taidat tyttö puhua paskaa, Kukkaropää tokaisi. — Olen hyvin hämmästynyt, jos tosiaan saat sen. Hyvin hämmästynyt.

— Mikä sinä olet minua tytöttelemään, Aime hymyili. — Ja toi sun kielenkäyttösi. Mutta katsotaan, miten ämmän käy. Ja nyt minä puhun sinusta!

Missä on Aime Taljamo?

Kun näennäisesti täydellistä elämää elävä lukiolaistyttö Aime Taljamo katoaa syntymäpäiväjuhliensa päätteeksi, kukaan ei usko, että hän on karannut kotoa. Aimen löytämiseksi käynnistetään etsimisoperaatio, mutta ainoa vihje hänen olinpaikastaan on mahdollinen näköhavainto työstä hautausmaalla keskellä yötä.

Katoamisen ympäriltä paljastuu nopeasti muitakin kummallisia piirteitä. Miksi Aimen ystävät eivät halua puhua illan tapahtumista? Kuin sattumalta kaksi täysin erilaista ihmistä, Aimen setä Verne ja seurakunnan pastori Helinä, päätyvät selvittämään Aimen tapausta yhdessä. Kumpikaan ei oikeastaan halua leikkiä salapoliisia, mutta kysymykset eivät jätä heitä rauhaan. Ja kun totuus alkaa vihdoinkin keriytyä auki, on Vernen ja Helinän tukeuduttava toisiinsa joutuessaan vastakkain odottamattoman pahuuden kanssa.

Oranssia ja sitten pimeää on Alina Vaatturin tummasävyinen, koukuttava esikoisdekkari.